ΣΠΟΥΔΗ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

e-spoudi

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 22-7-2023

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακολούθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στην Πελοπόννησο κυριαρχούσαν ως πάτρωνες οι μεγαλοαρματολοί.
2. Με το Προσωρινό Πολίτευμα της Επιδαύρου, ο Δημήτριος Υψηλάντης κατόρθωσε να γίνει ρυθμιστής της κατάστασης που επικρατούσε το 1822.
3. Ο δεύτερος εμφύλιος πόλεμος του 1824 τελείωσε με τη νίκη των νησιωτών.
4. Ο ρόλος των κομμάτων υποβαθμίστηκε κατά το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα.
5. Στο σύνταγμα του 1864 κατοχυρώθηκε το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών εννοιών:
Α) Εθνικό κόμμα (Ιωάννης Κωλέττης)
Β) Πεδινοί
Γ) Ομάδα των Ιαπώνων

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β1

Να αναφερθείτε στις πολιτικές απόψεις του Χαρίλαου Τρικούπη και του Θεόδωρου Δηλιγιάννη.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

α) Να αναφερθείτε στους λόγους ανάδειξης της «νέας γενιάς» (μονάδες 10).
β) Να καταγράψετε τα κύρια εκσυγχρονιστικά αιτήματα της νέας γενιάς και τον βασικό εκφραστή τους (μονάδες 5).

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

ΣΠΟΥΔΗ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να παρουσιάσετε:

α. την άποψη του Δημητρίου Υψηλάντη, όταν έφτασε στην Πελοπόννησο κατά την έναρξη της Επανάστασης, για την οργάνωση της Επανάστασης και τη διοίκηση του νέου κράτους (μονάδες 13)

β. τις απόψεις των προκρίτων για το ίδιο θέμα. (μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Παρουσιασθείς (ο Δ. Υψηλάντης) εις Ύδραν (το καλοκαίρι του 1821) ως πληρεξούσιος του Γενικού Επιτρόπου της Αρχής, υποδέχεται και αναγνωρίζεται υπό των προκρίτων· […] Τότε οι ολιγαρχικοί […] ζητούσι να επικυρώση την Γερουσίαν των, να διευθύνη δε τα πράγματα, και να κινή τα στρατεύματα, παρά των συγγενών και των οικείων των διοικούμενα, κατά τας αποφάσεις της Γερουσίας, ήτις έμελλε να ήναι το συμβούλιόν του· προ λίγου μάλιστα εφρόνουν να τον ψηφίσωσι και αυτόν απλούν μέλος, μίαν και μόνην ψήφον έχοντα εις τας αποφάσεις της. Ο δε Υψηλάντης κατά την έννοιαν του τίτλου, πληρεξούσιος του Γ. Επιτρόπου,[…] εννοεί να ήναι υπέρτατος άρχων και να διευθύνη τα τε πολιτικά και τα πολεμικά κατά τινάς όρους· να ήναι δε ο πληρεξούσιος αρχιστράτηγος της Ελλάδος και τα στρατεύματα να εξαρτώνται και να διευθύνωνται απολύτως από αυτόν.

Σπηλιάδη, Ν., «Απομνημονεύματα (Α΄ 203-213)», στο Θέματα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας από τις Πηγές, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1998, σ. 92-93.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Είναι αξιοσημείωτος η προκήρυξις του Δημ. Υψηλάντου (6/18 Οκτωβρίου 1821) δι' ης διετάχθησαν αι εκλογαί προς συγκρότησιν της Εθνοσυνελεύσεως (της Επιδαύρου), διότι εις αυτήν πλην άλλων τονίζεται ότι ο αγών διεξήγετο υπέρ της απελευθερώσεως του λαού από πάσης καταπιέσεως όχι μόνον από της δυναστικής των Τούρκων, αλλά και από της οικονομικής των Χριστιανών ισχυρών. «Ήλθον», έγραφεν ο Υψηλάντης, «να διεκδικήσω τα δίκαιά σας, την τιμήν την ζωήν, την περιουσίαν σας· ήλθον να σας δώσω νόμους δικαίου, δικαστήρια αμερόληπτα... Καιρός είναι να παύση πλέον η τυραννία όχι μόνο των Τούρκων, αλλά και η τυραννία των ατόμων εκείνων, τα οποία συμμεριζόμενα τα αισθήματα των Τούρκων, ζητούν να καταπιέζουν τον λαόν[…]».

Σβώλος, Α., Τα Ελληνικά Συντάγματα, 1822-1975/1986, Η συνταγματική Ιστορία της Ελλάδος, Στοχαστής, 1998, σ. 62.

ΘΕΜΑ Δ1

Λαμβάνοντας υπόψη σας τα παραθέματα καθώς και το κείμενο του βιβλίου σας, να παρουσιάσετε τον ρόλο του βασιλιά στο σχηματισμό κυβερνήσεων πριν το 1875 και αμέσως μετά την ψήφιση της «αρχής της δεδηλωμένης».

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Στη δεκαετία του 1870 υπήρχαν τουλάχιστον πέντε κύρια κόμματα (το καθένα συνασπισμός δυνάμεων) με αρχηγούς τους Βούλγαρη, Κουμουνδούρο, Δεληγιώργη, Ζαΐμη και Τρικούπη. Με την ορολογία της εποχής το κόμμα του Τρικούπη ήταν γνωστό ως «Πέμπτο κόμμα».

Η ύπαρξη αυτών των ομάδων και των μεμονωμένων προσωπικοτήτων που μετέβαλαν κάθε τόσο την πολιτική τους τοποθέτηση είχε ως αποτέλεσμα να επικρατεί κυβερνητική αστάθεια και να αλλάζουν συχνά οι κυβερνήσεις. Όταν έπεφτε κάποιο

κυβερνητικό σχήμα, δεν έμενε στον βασιλιά άλλη λύση παρά να καλεί κάποιον από τους πολιτικούς ηγέτες (που όλοι τους ήταν ηγέτες κομμάτων μειοψηφίας) να σχηματίσει κυβερνήσεις έπειτα από διαπραγματεύσεις. Όταν ο βασιλιάς έκανε την εκλογή του, μην έχοντας κάποια σαφή ένδειξη της θέλησης του έθνους, ενεργούσε με βάση τις προσωπικές του προτιμήσεις, την ανάγκη να διατηρηθεί μια κατά τη γνώμη του λογική εξωτερική πολιτική και τις προβλέψεις του για το ποιος συνδυασμός είχε κάποια δυνατότητα επιβίωσης. Είναι βέβαια αυτονόητο ότι δεχόταν πάντα πιέσεις από τους ξένους απεσταλμένους και αυλικούς και ότι δεν έμενε ανεπηρέαστος από την όλη έντονη πολιτική ατμόσφαιρα που επικρατούσε στην Αθήνα – τις εφημερίδες, τις φήμες και τις λαϊκές διαδηλώσεις.

[D. Dakin, Η ενοποίηση της Ελλάδας, 1770-1923, σελ. 218-219]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Βασιλικός λόγος στη Βουλή, 11 Αυγούστου 1875

« […] Απαιτών ως απαραίτητον προσόν των καλουμένων (εν. βουλευτών) παρ΄ εμού εις την κυβέρνησιν του τόπου την δεδηλωμένην προς αυτούς εμπιστοσύνην της πλειοψηφίας των αντιπροσώπων του Έθνους , απεκδέχομαι ίνα η Βουλή καθιστά εφικτήν την ύπαρξιν του προσόντος τούτου, ου άνευ αποβαίνει αδύνατος η εναρμόνιος λειτουργία του πολιτεύματος.»

[Γρηγόριος Δαφνής: Ι.Ε.Ε., ΙΓ΄, σ.295]

ΣΠΟΥΔΗ